

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I
Wydział Nauk Medycznych –
Kierunek ratownictwo medyczne studia I stopnia
Szczegółowy program studiów – edycja 2024

Informacje ogólne					
Nazwa przedmiotu: Etyka zawodowa ratownika medycznego					
1. Kod przedmiotu: RM I / 12		2. Liczba punktów ECTS: 3			
3. Kierunek:	RATOWNICTWO MEDYCZNE	7. Liczba godzin:	ogółem	wyklady	ćwiczenia /inne akt.
4. Specjalność:		8. Studia stacjonarne:	40	25	15
5. Rok studiów	I	9. Studia niestacjonarne:	40	25	15
6. Semestr:	I	10. Poziom studiów:	studia I stopnia		
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące (imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy; mail kontaktowy):					
11. Forma zaliczenia:	Zaliczenie	12. Język wykładowy:	Polski		
Informacje szczegółowe					
1. Cele przedmiotu/ cele uczenia się:					
C1.	Wyrobień w studentach świadomości etycznej związanej z ryzykiem moralnym, jakie wiąże się z wieloma sytuacjami zawodowymi; przyswojenie przez studentów standardów etosu zawodowego ratownika oraz zasad etycznych wykonywania zawodu, jak również zapoznanie studentów z regulacjami kodeksowymi.				
2. Wymagania wstępne: Brak					
2.Efekty ogólne zajęć:					
1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:					
Symbol efektu	Efekt ogólny				
EO_W01	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego;				
EO_W02	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu – w stopniu podstawowym;				
EO_W03	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;				

EO_W04	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego;
EO_W05	potrzeby pacjentów niepełnosprawnych.
2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi	
Symbol efektu	Efekt ogólny
EO_U01	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;
EO_U02	przewodzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego;
EO_U03	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
EO_U04	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach;
EO_U05	inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy;
EO_U06	promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych;
EO_U07	planować własną aktywność edukacyjną i stale podnosić swoje kwalifikacje w celu aktualizacji wiedzy;
EO_U08	przeprowadzać badania kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
EO_U09	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w zakresie wykonywanych zadań zawodowych oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
EO_U010	komunikować się z pacjentem oraz z jego rodziną lub opiekunem, z uwzględnieniem przypadku zgonu pacjenta, a także z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;
EO_U011	podawać pacjentowi produkty lecznicze różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi ratownika medycznego lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
EO_U012	dokonywać analizy jakości świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach wykonywania zawodu ratownika medycznego i podejmować działania na rzecz jej poprawy; organizować pracę własną oraz współpracować w zespole.

3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:				
Symbol efektu		Efekt ogólny		
EO_KS01		aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;		
EO_KS02		przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		
EO_KS03		wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb;		
EO_KS04		organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;		
EO_KS05		dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;		
EO_KS06		kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;		
EO_KS07		przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.		
3. Efekty uczenia się szczegółowe:				
W zakresie wiedzy(absolwent zna i rozumie)				
Symbol ogólnego efektu uczenia się	Symbol szczegółowego efektu uczenia się	Opis szczegółowego efektu uczenia się dla przedmiotu	Sposób weryfikacji efektu	Symbol celu przedmiotu / celu uczenia się
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W10.	społeczną rolę ratownika medycznego;	weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się w formie odpowiedzi ustnej lub przygotowania i wygłoszenia prezentacji lub zaliczenia pisemnego	C1
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W15.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;		C1
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W16.	zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomysłnym rokowaniu;		C1
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05	B.W17.	podstawowe pojęcia, teorie i zasady etyczne służące jako ogólne ramy		C1

EO_KS07		właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;		
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W21.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;		C1
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W22.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy ratownika medycznego;		C1
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W31.	zasady komunikacji z pacjentem odmiennym kulturowo, o odmiennej orientacji seksualnej oraz pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszającym i niesłyszającym;		C1
EO_W02 EO_W04 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.W34.	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;		C1
W zakresie umiejętności (absolwent potrafi)				
Symbol ogólnego efektu uczenia się	Symbol szczegółowego efektu uczenia się	Opis szczegółowego efektu uczenia się dla przedmiotu	Sposób weryfikacji efektu	Symbol celu przedmiotu / celu uczenia się
EO_U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z osobą wykonującą inny zawód medyczny lub koordynatorem medycznym;	weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się w formie odpowiedzi ustnej lub przygotowania i wygłoszenia prezentacji lub zaliczenia pisemnego	C1
EO_U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.U5.	przestrzegać zasad etyki podczas wykonywania czynności zawodowych;		C1
EO_U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.U6.	przestrzegać praw pacjenta;		C1
EO_U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07	B.U7.	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych uwarunkowania kulturowe, religijne i społeczne w odniesieniu do potrzeb pacjenta;		C1

4. Treści programowe:			
Symbol treści programowych uczenia się	Treści programowe	Liczba godzin	Symbol szczegółowego efektu uczenia się
Wykłady			
T_1	Podstawowe pojęcia etyki: szczęście, norma, obowiązek, wartość, odpowiedzialność. Stosunek etyki do prawa.	1	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_2	Główne systemy etyki normatywnej: arystotelizm, tomizm, kantyzm, utilitaryzm, sytuacjonizm.	2	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_3	Wybrane problemy współczesnej bioetyki: transplantacja narządów, eutanazja, macierzyństwo zastępcze.	2	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_4	Znaczenie wsparcia moralnego i psychicznego dla osoby ratowanej.	2	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_5	Prawa osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia.	2	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_6	Prawa ratownika medycznego jako funkcjonariusza publicznego.	3	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07

T_7	Zasady etyki zawodowej ratownika medycznego.	3	B.W10, B.W15 B.W16, B.W17 B.W21, B.W22 B.W31, B.W34 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
Ćwiczenia			
Symbol treści programowych uczenia się	Treści programowe	Liczba godzin	Symbol szczegółowego efektu uczenia się
T_1	Kodeks etyki zawodowej ratownika medycznego Rzeczypospolitej Polskiej.	3	B.U2, B.U5 B.U6, B.U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_2	Wykonywanie zawodu ratownika medycznego w świetle Ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.	3	B.U2, B.U5 B.U6, B.U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_3	Etyka w resuscytacji i decyzje dotyczące końca życia.	3	B.U2, B.U5 B.U6, B.U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_4	Prawa pacjenta w polskim systemie prawnym.	2	B.U2, B.U5 B.U6, B.U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_5	Etyka w transplantacji. Obowiązujące w Polsce regulacje dotyczące przeszczepiania narządów	2	B.U2, B.U5 B.U6, B.U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
T_6	Osobowe ujęcie relacji pacjent – personel medyczny.	2	B.U2, B.U5 B.U6, B.U7 EO_KS03 EO_KS05 EO_KS07
* treści zajęć do zrealizowania z uwzględnieniem nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

5. Warunki zaliczenia:

Ocena niedostateczna (2)

Student:

1. nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu treści objętych przedmiotem,
2. nie potrafi ocenić przydatności podstawowych metod, narzędzi lub procedur omawianych w ramach zajęć,
3. nie potrafi przedstawić podstawowych umiejętności ani sposobu rozwiązania omawianych zagadnień,
4. nie wykazuje umiejętności krytycznej oceny swojej wiedzy i podejmowanych decyzji,
5. odpowiedź ustna jest niepoprawna, niespójna lub uniemożliwia ocenę osiągnięcia efektów kształcenia.

Ocena dostateczna (3)

Student:

1. posiada podstawową, choć nieprecyzyjną wiedzę z zakresu treści objętych przedmiotem,
2. potrafi w ograniczonym stopniu i z błędami ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur,
3. potrafi zaprezentować podstawowe umiejętności i sposób rozwiązania zagadnień, choć z widocznymi brakami,
4. wykazuje minimalną umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i działań,
5. odpowiedź ustna jest poprawna w zakresie minimum programowego, lecz niepełna lub fragmentaryczna.

Ocena ponad dostateczna (3+)

Student:

1. posiada wiedzę na poziomie dostatecznym, prezentując ją w sposób bardziej uporządkowany i pewny,
2. potrafi ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur z mniejszą liczbą błędów niż na poziomie dostatecznym,
3. potrafi zaprezentować podstawowe umiejętności i sposób rozwiązania zagadnień w sposób bardziej kompletny,
4. wykazuje rosnącą umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i działań,
5. odpowiedź ustna jest w większości poprawna, choć nadal nie w pełni rozwinięta.

Ocena dobra (4)

Student:

1. posiada dobrą, choć nie w pełni precyzyjną wiedzę dotyczącą treści objętych przedmiotem,
2. potrafi dobrze, choć nie bezbłędnie ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur,
3. potrafi poprawnie zaprezentować wymagane umiejętności oraz sposób rozwiązania zagadnień,
4. wykazuje dobrą, choć nie w pełni rozwiniętą umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i podejmowanych decyzji,
5. odpowiedź ustna jest logiczna, spójna i w większości poprawna.

Ocena ponad dobra (4+)

Student:

1. posiada wiedzę wyraźnie powyżej poziomu dobrego, prezentując ją w sposób uporządkowany i pewny,
2. potrafi trafnie ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur, popełniając jedynie nieliczne drobne błędy,
3. potrafi zaprezentować wymagane umiejętności oraz sposób rozwiązania zagadnień w sposób niemal pełny,
4. wykazuje dobrze rozwiniętą umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i decyzji,
5. odpowiedź ustna jest merytoryczna, spójna i w dużej mierze wyczerpująca.

Ocena bardzo dobra (5)

Student:

1. posiada bardzo dobrą i precyzyjną wiedzę dotyczącą treści objętych przedmiotem,
2. potrafi trafnie i w pełni uzasadnić ocenę przydatności omawianych metod, narzędzi lub procedur,
3. potrafi bardzo dobrze zaprezentować wymagane umiejętności oraz sposób rozwiązania zagadnień,
4. wykazuje wysoką umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy, decyzji i działań,
5. odpowiedź ustna jest pełna, uporządkowana, merytoryczna i zgodna z aktualnymi standardami.

Ocena bardzo dobra - 91%-100% znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena ponad dobra - 84%-90% ponad dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dobra – 75%-83% dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna plus (dość dobry) – 69%-74% – dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna - 60%-68% dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena niedostateczna - poniżej 60 % niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

6. Metody prowadzenia zajęć:**Wykład:** Wykłady multimedialne, techniki interaktywne, prelekcje, seminaria, fantomy.**Ćwiczenia:** Wykłady multimedialne, ćwiczenia praktyczne, techniki interaktywne, fantomy, diagnostyka obrazowa, analiza przypadków, praca w grupach.**7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez studentów a nie wykorzystywane przez wykładowcę)****Literatura obowiązkowa:**

1. Środa M. 2011. Etyka dla myślących. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Warszawa, wyd. Czarna Owca.
2. Łuków P., Pasierski T. 2013. Etyka medyczna z elementami filozofii. Warszawa, wyd. PZWL.
3. Konstańczak S. 2010. Etyka pielęgniarstwa. Warszawa, wyd. Diffin.

4. Smereka J. (red.). 2013. Ratownictwo. Kwalifikowana pierwsza pomoc. Wyd. 3. Warszawa, Górnicki Wyd. Medyczne.		
Literatura zalecana:		
8. Kalkulacja ECTS – proponowana: <i>(na podstawie poniższego przykładu)</i>		
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	40	40
Praca własna studenta	35	35
Suma godzin	75	
Liczba punktów ECTS wykłady	1	
Liczba punktów ECTS ćwiczenia	0,6	
Liczba punktów ECTS praca własna studenta	1,4	
Suma punktów ECTS	3	

Niniejszy dokument jest własnością Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.